

D E C I Z I E

24 mai 2018

municipiul Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău în completul de judecată :

președintele ședinței de judecată, judecătorul
Ursu Ludmila și Spoială Alexandru

Furdui Sergiu judecătorii

grefierul

Pascari Iulia

cu participarea:

procurorului

Sâli Radu

avocatului părții vătămate

Muntean Ivan

reprezentatul Î.M. „Amenajare și Salubritate Căușeni”

Baltag Ecaterina

avocatul inculpatei

Țipordei Ghenadie

inculpatei

Noroșian Maria

judecând, în ședință publică, apelurile procurorului în Procuratura raionului Căușeni XXXXXXXXXX, declarat la 05 februarie 2018 și părții vătămate, în persoana Directorului ÎM „Amenajare și Salubritate Căușeni” Baltag Ecaterina, declarat la 07 februarie 2018 împotriva sentinței Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 24 ianuarie 2018 privind-o pe XXXXXXXXXX născută la 08 martie 1965, originară și domiciliată în orașul Căușeni, strada Maria Frunze nr. 4A, studii superioare, căsătorită, fără antecedente penale, administrator la cafeneaua „Povestea” a COOP „Tighina”, fără antecedente penale, moldoveancă, cetățeană a Republicii Moldova;

Conform sentinței:

„ Se achită XXXXXXXXXX învinuită de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 328 al. (1) Cod penal pe motiv că fapta inculpatei nu înlunește elementele infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” împotriva inculpatei Noroșian Maria cu privire la încasarea prejudiciului în sumă de 37 mii lei se respinge ca neîntemeiată.”;

C O N S T A T Ă :

1. Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei sunt: cauza a parvenit în instanță de apel la 19 februarie 2018, fiind repartizată la 21 februarie 2018.

2. Prima instanță a constatat starea de fapt:

„Noroșian Maria a fost pusă sub învinuire de faptul că, fiind angajată în calitate de șef al ÎM „Amenajare și Salubrizare Căușeni” în baza deciziei Consiliului orășenesc Căușeni nr. 14/9 din 21 decembrie 2006, și a contractului de muncă din XXXXXXXXXX încheiat cu primarul or. Căușeni Anatolie Zaremba, deci fiind în conformitate cu art. 123 alin 2 CP persoană publică, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând contrar prevederilor Legii privind achizițiile publice nr. 96-XVI din XXXXXXXXXX și a Hotărârilor Guvernului adoptate în baza acestei legi, în lipsa deciziei Consiliului orășenesc Căușeni ce i-ar permite efectuarea acestei operațiuni din numele administrației publice locale, neavând la balanță întreprinderii sistemul de iluminare stradală și nici ca gen de activitate conform statutului ca deservire a iluminatului stradal din or. Căușeni, nefectuând o licitație, neavând surse financiare alocate din buget în acest scop a încheiat cu întreprinderea SRL „LumGrupMaș” contractul nr. 1 din 27 aprilie 2016 de achiziții de mărfuri și servicii pentru efectuarea lucrărilor de renovare a sistemului de iluminare stradală pe străzile Calea Brezoii și Păcii din or. Căușeni, în continuarea acțiunilor sale ilegale în luna iunie a anului 2011, fără specificare zilei în care au avut loc aceste acțiuni a recepționat de la SRL „LumGrupMaș” prin procesele verbale de recepție a lucrărilor executate mărfurile ce au fost livrate și montate și lucrările ce au fost efectuate de agentul economic, ultimul prezentând și facturile fiscale MZ3762923 din XXXXXXXXXX cu indicarea valorii mărfurilor și serviciilor prestate cu TVA în sumă de 35683,56 lei și factura fiscală MZ3762921 din XXXXXXXXXX cu indicarea valorii mărfurilor și serviciilor prestate cu TVA în sumă de 84360,40 lei sume reflectate și în procesele verbale de recepționare a lucrărilor expuse mai sus. Prin aceste acțiuni Noroșian Maria a cauzat intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice ÎM „Amenajare și Salubrizare Căușeni” daune în proporții considerabile în valoare de 119998,96 (una sută nouăsprezece mii nouă sute nouăzeci și opt întregi și nouăzeci și sase sutimi) lei, fapt ce a condiționat ulterior incapacitatea de plată a salariailor angajaților întreprinderii.” (vol. III, f. d. 105).

3. Organul de urmărire penală a calificat fapta incriminată lui Noroșian M. în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal: săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice sau juridice (vol. II, f. d. 191).

4. Comitetii semnătorii atacate, inculpata NOROŞIAN M. a fost acuzată de suu învinuirea în savarsirea infracțiunii prevazute de articolul 328 alin. (1) Cod penal din motivul că fapta ei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii (vol. III, f. d. 112).

5. Sentința este atacată cuapelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului Căușeni XXXXXXXXXX și de partea vătămată, în persoana Directorului IM „Amenajare și Salubritate Căușeni” Baltag E. (vol. III, f. d. 117-134, 136-137).

6. În apel, procurorul solicită: „... casarea integrală a sentinței Judecătoriei Căușeni, sediu Stefan Vodă, din XXXXXXXXX, de achitare a inculpatei Maria Noroşian, învinuită în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1), din lipsa în acțiunile acesteia a elementelor acestei infracțiuni. Pronunțarea unei noi hotărâri, recunoașterea vinovăției cet. XXXXXXXXX, născută la XXXXXXXXX, originară și locuitoare a or. Căușeni, str. M. Frunze 4A, studii superioare, căsătorită, fără antecedente penale, administrator la cafeneaua „Povestea” a Consum COOP „Tighina” cetățeană a Republicii Moldova, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) CP și ținând cont de prevederile art. 60 alin. (1) lit. b) CP dispunerea liberării acesteia de răspundere penală în legătură cu intervenirea termenului prescripției tragerii la răspundere penală. Încasarea de la inculpata Maria Noroşian a sumei de 37 000 lei în beneficiul IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” - prejudiciul cauzat prin acțiunile ilegale ale acesteia.” (vol. III, f. d. 133-134).

6.1. În apel, procurorul invocă: „... Ținând cont de faptul că IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” este o întreprindere municipală, șeful acestei întreprinderi, chiar și cel interimar este persoană publică, deci Maria Noroşian era subiect al infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) CP în momentul comiterii acțiunilor ce i se impută... acționând ca conducător al întreprinderii Maria Noroşian era în drept să încheie numai contracte ce țin de genurile de activitate a întreprinderii, pentru care întreprinderea avea bani, sau pentru acele activități ce îi erau puse în sarcină de fondator, Consiliul orașenesc Căușeni și alocați, respectiv, banii ce acoperă necesitățile pentru executarea sarcinilor impuse... întreprinderea ce o gestiona Maria Noroşian nu avea la balanță sistemul de iluminat stradal din or. Căușeni, acesta fiind la balanță primăriei or. Căușeni, care și efectuează plata pentru consumul curentului electric la I.C.S. „Red Union Fenosa” S.A....

Acuzarea nu este de acord nici cu concluziile instanței ce țin de faptul că prin acțiunile sale Maria Noroşian nu a adus nici un prejudiciu IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, deoarece suma de 119998,96 (una sută nouăsprezece mii nouă sute nouăzeci și opt întregi și nouăzeci și sase sute) lei de fapt a fost achitată de Primăria or. Căușeni IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” în urma hotărârii instanței de judecată, care a recunoscut că între IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” și S.R.L. „Lum Grup Maș” au existat relații contractuale. Aceste considerente la instanței nu suportă nici o critică, or este evident că între S.R.L. „Lum Grup Maș” și IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” într-adevăr au fost încheiate contracte civile și S.R.L. „Lum Grup Maș” nu-i pot fi imputate încălcări ale legislației civile în vigoare de aceea și s-a recurs la încasare a banilor în sumă de 119998,96, blocarea conturilor IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, încasarea acestor bani, cît și a cheltuielilor de executare aferente. Aceasta s-a datorat faptului că banii pentru efectuarea lucrărilor, pentru care Maria Noroşian a încheiat contracte cu S.R.L. „Lum Grup Maș” nu au fost alocați din bugetul administrației publice locale în anul 2011, respectiv acești bani nu puteau să apară din aer. IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” a fost prejudiciată prin aceste acțiuni, de pe conturile ei fiind scoși banii respectivi, ceea ce a condiționat și neachitarea salariilor angajaților. Aceasta a făcut ca reprezentanții întreprinderii să acționeze în instanță administrația publică locală, ținând cont că prin acele contracte încheiate cu încălcarea procedurii, de fapt au fost realizate sarcini ce sunt puse în față primăriei. De aceea prin hotărârea Judecătoriei Căușeni din XXXXXXXXX (dosar nr. 2-412/2014) din contul Primăriei Căușeni a fost încasat în beneficiul IM „Salubrizare și amenajare Căușeni” suma de 119 998, 196 lei, datoria rezultată din executarea lucrărilor de renovare a iluminării străzilor Calea Brezoaei și Păcii din or. Căușeni de către „Lum Grup Maș” SRL în baza contractului nr. 1 din XXXXXXXXX. Faptul că prin această hotărâre au fost restituîti banii IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” nicidecum nu înseamnă că întreprinderea nu a fost prejudiciată, și nu însemnă că Primăria or. Căușeni nu era în drept să se adreseze cu o acțiune civilă în privința cet. Maria Noroşian pentru recuperarea prejudiciului cauzat prin acțiunile ei ilegale. Din contra existența acestor hotărâri a instanțelor de judecată probează că Maria Noroşian a acționat prin exces, ceea ce impus inițial întreprinderea S.R.L. „Lum Grup Maș” să acționeze în vederea restituiri cheltuielilor suportate, iar ulterior și IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” să acționeze în acest sens. Întreprinderea unor acțiuni în vederea recuperării prejudiciului, cît și recuperarea acestuia nicidecum nu vorbesc de nevinovăția cet. Maria Noroşian. În cazul efectuării unei achiziții legale de către subiectul împuñnicit, cu respectarea procedurilor legale, aceste acțiuni civile nu aveau să fie examineate în instanță de judecată.

Analizînd probatoriu administrat în corăpore cu declarațiile inculpatei acuzarea constată că declarațiile acesteia sunt contrare constatărilor din probatoriu administrat... În statutul întreprinderii IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” nu este stipulat că această întreprindere ar avea ca obiectiv întreținerea și deservirea rețelelor de iluminare stradală, iar în statele de personal a acestei întreprinderi nu sunt electricieni. Chiar contabilă IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” a menționat că cazul de încheiere a unui asemenea contract este unic și în legătură cu cazul examinat în instanță de judecată ...” (vol. III, f. d. 117-134).

7. În apel, reprezentantul părții civile IM „Amenajare și Salubrizare Căușeni” Baltag E., solicită: „... casarea sentinței Judecătoriei Căușeni sediu Stefan Vodă din 24.01.2018 și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie recunoscută vinovată Noroşian Maria Matvei de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 328 alin. (1) Cod Penal și să fie încasată de la cet. XXXXXXXXX în contul IM „Amenajare și Salubrizare Căușeni” suma de 37 122,31 lei cu titlu de recuperare a prejudiciului material cauzat în urma săvârșirii infracțiunii.” (vol. III, f. d. 133-134).

7.1. În apel, reprezentantul părții civile invocă: „... în urma infracțiunii prevăzute de art. 328 alin.(1) Cod Penal a RM comise de către Noroşian Maria, IM „Amenajare și Salubrizare Căușeni” i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă totală de 157121,27 lei, care depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând contrar prevederilor legale, în lipsa deciziei Consiliului orașenesc Căușeni ce i-ar permite efectuarea a careva acțiuni din numele administrației publice locale, neavînd ca gen de activitate conform statutului ca deservire a iluminatului stradal din or. Căușeni, neefectuînd o licitație, a încheiat cu întreprinderea SRL „LumGrupMaș” contractul nr. 1 din XXXXXXXXX de achiziții de mărfuri și servicii pentru efectuarea lucrărilor de renovare a sistemului de iluminare stradală pe străzile Calea Brezoii și Păcii din or. Căușeni. Prin aceste acțiuni Noroşian Maria a cauzat intereselor ocrotite de lege IM „Amenajare și Salubrizare Căușeni” daune în proporții considerabile în valoare de 37122,31 lei.” (vol. III, f. d. 136).

8. Procedura privindu căarea este înăepătuită.

9. În ședința de judecată în apel:

- procurorul, reprezentantul părții vătămate și avocatul reprezentantului părții vătămate au susținut apelurile, în sensurile declarate;
- inculpata și avocatul inculpatei s-au pronunțat împotriva apelurilor, motivând că sunt nefondate, iar sentința atacată este legală și intemeiată.

10. În ședința de judecată, procurorul a solicitat judecarea apelului conform procedurii prevăzute la articolul 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală și, în sensul dat, la cererea sa, au fost audiați: inculpata Noroșian M., reprezentantul legal al părții vătămate Baltag E. și martorul Ochișan S.; s-au cercetat suplimentar probele administrate în primă instanță; au fost verificate declarațiile și probele materiale examineate în ședința de judecată în primă instanță.

11. Judecând cauza în apel, instanța conchide: admite apelurile nominalizate, casează sentința atacată, total, și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Noroșian M. se condamnă în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal.

12. Apelurile sunt declarate în termenul prevăzut de articolul 402 CPP.

13. Audiind inculpata Noroșian M., reprezentantul legal al părții vătămate Baltag E., martorul XXXXXXXXXX., verificând legalitatea și temeinicia sentinței atacate, pe baza probelor examineate de prima instanță, conform materialelor din dosar și probelor cercetate, prezente în instanței de apel, precum și probelor administrate de prima instanță, cercetate suplimentar în ședința de judecată în apel, instanța constată:

XXXXXXXXXX, fiind angajată în calitate de șef al Î.M. „Amenajare și Salubrizare Căușeni” în baza deciziei Consiliului orașenesc Căușeni nr. 14/9 din 21 decembrie 2006 și contractului de muncă din 01.03.2006, încheiat cu primarul orașului Căușeni Anatolie Zaremba, în conformitate cu articolul 123 alin. (2) Cod penal, fiind persoană publică, depășind în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, acționând contrar prevederilor Legii privind achizițiile publice nr. 96-XVI din 13.04.2007 și a Hotărârilor Guvernului adoptate în baza acestei legi, în lipsa deciziei Consiliului orașenesc Căușeni ce i-ar permite efectuarea lucrărilor din numele administrației publice locale, neavând la balanță întreprinderii sistemul de iluminare stradală și nici ca gen de activitate conform statutului ca deservire a iluminatului stradal din orașul Căușeni, neefectuând o licitație, neavând surse financiare alocate din buget în acest scop, a încheiat cu întreprinderea SRL „LumGrupMaș” contractul nr. 1 din 27 aprilie 2011 de achiziții de mărfuri și servicii pentru efectuarea lucrărilor de renovare a sistemului de iluminare stradală pe străzile Calea Brezoii și Păcii din orașul Căușeni.

În continuarea acțiunilor ilegale, inculpata Noroșian M., în luna iunie a anului 2011, fără specificare zilei în care au avut loc aceste acțiuni, a recepționat de la SRL „LumGrupMaș”, prin procesele - verbale de recepție, lucrările executate, mărfurile livrate și montate și lucrările ce au fost efectuate de agentul economic, ultimul prezentând și facturile fiscale MZ3762923 din 16 iunie 2011 cu indicarea valorii mărfurilor și serviciilor prestate cu TVA în sumă de 35683,56 lei și factura fiscală MZ3762921 din 16 iunie 2011 cu indicarea valorii mărfurilor și serviciilor prestate cu TVA în sumă de 84360,40 lei.

Prin acțiunile efectuate, inculpata Noroșian M. a cauzat intereselor ocrotite de lege a persoanei juridice Î.M. „Amenajare și Salubrizare Căușeni”, inclusiv și angajaților, daune în valoare totală de 119998,96 (una sută nouăsprezece mii nouă sute nouăzeci și opt întregi și nouăzeci și sase sutimi) lei, fapt ce a condiționat ulterior incapacitatea de plată a salariilor angajaților întreprinderii.

14. În ședința de judecată în apel, inculpata Noroșian M. a pledat nevinovată de săvârșirea infracțiunii imputate și a susținut integral declarațiile prezентate în ședința de judecată în primă instanță, care, potrivit sentinței, sunt următoarele:

„... a activat în funcție de director al ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” în perioada anilor 2005-2011. Pe toată perioada de activitate s-a implicat în toate activitățile propuse, dacă era în beneficiul întreprinderii, a colectivului de muncitori cît și întregii localități. Personal a prelucrat și prezentat informația necesară pentru obținerea și implementarea a 5 proiecte cu succes, ceia ce ține de sectorul de amenajare cît și a sectorului de salubrizare. A prelucrat și prezentat spre adoptare Consiliului orașenesc Căușeni Regulamentul provizoriu al întreprinderii, care poate servi și în prezent ca document cu drept legal în luarea unor decizii la întreprindere. A prelucrat și prezentat toată informația în elaborarea studiului de Fezabilitate a or. Căușeni, care poate servi ca document primar în obținerea altor proiecte cu destinație socială. A muncit nu pentru beneficii personale, dar a primit mulțumiri și toate lucrările au fost finisate cu succes. În luna aprilie a anului 2011 a primit însărcinare de la primarul A. Zaremba că este nevoie de efectuarea a lucrărilor de renovare a iluminării stradale din sectoarele str. Calea Brezoii, str. Păcii. Cînd a încheiat contractul cu SRL „Lum Grup Maș” era director interimar al ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” și nu director după cum este indicat în învinuire și a prezentat în acest sens decizia consiliului orașenesc Căușeni din anul 2007 prin care a fost demisă din funcție și dispoziția primarului or. Căușeni Anatolie Zaremba prin care a fost numită în funcția de interimat. Ambele acte fiind emise la finele anului la un termen foarte scurt. După ce au fost finisate lucrările a prezentat primăriei factura de îndeplinire a lucrărilor în sumă de 119998,69 lei, pe care primăria a acceptat-o și urma să efectueze achitările. Cum au evaluat mai departe lucrurile nu cunoaște deoarece practic n-a mai activat din luna august 2011. Anul 2011 a fost un an electoral primarul a fost degrevat din funcție altul nu era numit și din aceste motive sa tărgănat achitările pentru efectuarea acestor lucrări. În luna august 2011 în funcție de primar a fost ales Grigore Repeșciuc. Odată cu alegerea lui în funcție de primar, în luna august la primărie în prezența primarului, juristului Anatol Focșa, contabilei Elena Muntean, economistă Maria Cojocaru, specialistul Victor Lebedev și reprezentantul SRL „LumGrupMaș”, a fost întocmită o scrisoare de garanție prin care Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, în urma transferării de către primărie a sumei de 119998 lei, va achita datoria pentru lucrările executate până la 31 decembrie 2011, pe care a semnat-o ea ca director al întreprinderii. Această eșalonare a achitării nu era o taină, o cunoșteau toți. După semnarea scrisorii de garanție ea nu am mai activat, a fost impusă să scrie cerere de eliberare, a plecat în concediu după ce s-a eliberat. Ce a urmat după plecarea ei cunoaște numai din auzite, însă din motive necunoscute nu s-a ținut cont nici de factura fiscală și nici de scrisoarea de garanție care a fost acceptată de SRL „LumGrupMaș” și de aceia urmările sunt evidente și de care consecințe ea nu este vinovată. Cunoaște că SRL „LumGrupMaș” prin intermediul instanței de judecată care s-a bazat pe factura fiscală nr. JI0010252

semnată de ea, a recuperat suma de 119998,09 de la Primaria Căușeni. Astfel, consideră că acțiunile sale au fost legale și nu au cauzat careva daune ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni”.” (vol. III, f. d. 95-104).

15. În ședința de judecată în apel, reprezentantul legal al părții vătămate, Baltag E. a susținut integral declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță, care, potrivit sentinței, sunt următoarele:

„... la data de 17 august 2011 a fost restabilită în funcție de director la ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni”. Pe perioada după ce ea a fost eliberată, funcția de director a fost ocupată de Noroșian Maria. La numirea ei în funcție Noroșian Maria a refuzat să-i transmită actul de predare primire. Astfel pe parcursul activității sale în calitate de director a întreprinderii, M. Noroșian a încheiat contractul nr. 1, cu privire la renovarea iluminării străzilor Calea Brezoaiei și strada Păcii din or. Căușeni cu SRL „LumGrupMaș”. A precizat că contractul dat a fost încheiat în lipsa deciziei Consiliului orașenesc Căușeni, și fără a fi petrecută licitație cu privire la alegerea agentului comercial cu care să fie încheiat contractul de efectuare a lucrărilor menționate în contract, și fără a fi planificate în bugetul local cheltuielile cu privire la efectuarea lucrărilor de renovare a străzilor. În luna octombrie 2011 de la SRL „LumGrupMaș” a parvenit demers la ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, precum că întreprinderea datorează suma de 119998,96 lei. Au fost ridicate toate documentele care confirmau că de către SRL „LumGrupMaș” au fost efectuate lucrările de iluminare a străzilor Calea Brezoaiei și Păcii în perioada de activitate a lui M. Noroșian în calitate de director a întreprinderii. Având la bază demersul ca conducător a apelat la primăria or. Căușeni și Consiliul orașenesc Căușeni pentru a achita serviciul din contul sectorului amenajare care se află în gestiunea primăriei. De la comisia consiliului a primit răspuns negativ deoarece primăria Căușeni nu depunea de un astfel de contract cu întreprinderea sus indicată. Astfel în luna decembrie a anului 2011 întreprinderea a primit chemare în judecată pe cauza civilă privind încasarea de la ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” în beneficiul SRL „LumGrupMaș” datoria în sumă de 119998 lei. Au fost blocate conturile întreprinderii și au fost achitați banii pentru lucrările efectuate. Întreprinderea și-a sistat activitatea era în imposibilitate de achitare a salarilor muncitorilor, au apărut neplăceri cu agenții economici pe motiv că erau în imposibilitate de achitare pentru lucrările efectuate conform contractelor. De către muncitori a fost depusă plângere la procuratura Căușeni pentru neachitarea salarilor. Având la bază toate documentele pentru iluminarea străzilor Calea Brezoii și Păcii, ea ca conducător s-a adresat cu cerere în judecată, în care a solicitat încasarea sumei sus indicate din contul primăriei Căușeni. Cererea înaintată a fost admisă și primăria or. Căușeni a întors ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” suma de 119989 lei. În urma tuturor acțiunilor întreprinderea a fost prejudiciată cu 37 mii lei, care solicită să fie încasate de Noroșian Maria.” (vol. III, f. d. 74-80).

16. În ședința de judecată în apel, martorul XXXXXXXXX. a susținut integral declarațiile prezentate în ședința de judecată în primă instanță, care, potrivit sentinței, sunt următoarele:

„... activând ca contabilă șef a ÎM „Salubrizare și amenajare Căușeni”, în luna iunie 2011 d-na Noroșian Maria, care activa pe atunci în calitate de șef a întreprinderii i-a prezentat un contract încheiat între întreprindere în persoana d-nei Noroșian Maria și SRL „LumGrupMaș” cu privire la renovarea iluminării străzilor Calea Brezoaiei și Păcii, și i-a zis să scrie factură. Ea i-a zis că nu sunt serviciile lor și nu pot să le ia la evidență. La ce Noroșian a zis că le va achita Primăria Căușeni. Ea a scris facturile în două exemplare pe unul l-a dat primăriei iar a doilea exemplar a rămas la ea. Facturile în cauză n-au fost luate la evidență contabilă și prezentate la Inspectoratul Fiscal de Stat. Maria Noroșian în calitate de director a întreprinderii i-a zis că le vor lua la evidență după ce primăria va transfera banii, suma era de 119989 lei. Serviciile din sectorul dat ține de sectorul - amenajare care este finanțat de Primăria Căușeni. Primăria n-a transferat banii și SRL „LumGrupMaș” a înaintat acțiune în instanță de judecată împotriva ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” privind încasarea sumei de 119989 lei conform facturii, au fost blocate conturile întreprinderii. Pe parcurs cît a activat la întreprinderea „Salubrizare și Amenajare Căușeni” ei nu se ocupau de problema iluminării străzilor acela a fost unicul caz. Facturile scrise au fost înregistrate și luate la evidență, au fost indicate în raport și raportul transmis la Inspectoratul Fiscal de Stat. În rezultatul încheierii contractului Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” întreprinderii nu i-au fost cauzate direct careva prejudicii materiale, deoarece ține de sectorul - amenajare, care este finanțat de primăria or. Căușeni și care d-na Maria Noroșian nu putea efectua nici o tranzacție financiară și nu putea însuși careva mijloace financiare de pe contul întreprinderii fără semnătura contabilului șef.” (vol. III, f. d. 81-83).

17. În ședința de judecată în apel au fost verificate, sub aspectul cercetării suplimentare, probele materiale cercetate în ședința de judecată în primă instanță:

- contractul nr. 1 din XXXXXXXXX ce este ridicat prin procesul verbal de ridicare din 09 iunie 2015 și anexat ca corp delict la cauza penală (vol. II, f. d. 20-21);

- hotărârea Judecătoriei Căușeni din 17 octombrie 2014 (dosar nr. 2-412/2014) din care rezultă, că din contul Primăriei Căușeni a fost încasat în beneficiul ÎM „Salubrizare și amenajare Căușeni” 119998,196 lei, datoria rezultată din executarea lucrărilor de renovare a iluminării străzilor Calea Brezoaiei și Păcii din or. Căușeni de către „LumGrupMaș” SRL în baza contractului nr. 1 din XXXXXXXXX încasate din contul IM „Salubrizare și amenajare Căușeni” în temeiul facturii nr. JI 0010252 și în baza hotărârii Judecătoriei Căușeni nr. 2e-3083 din 11.06.2013 (vol. II, f. d. 34);

- decizia 3/1 din 06.01.2011 a Consiliului orașenesc Căușeni „Cu privire la aprobatarea bugetului orașului Căușeni pentru anul 2011” din care nu rezultă că au fost planificate în buget surse financiare pentru efectuarea lucrărilor de reparație a sistemului de iluminat stradal, sau de montare a unui asemenea sistem, în caz că el anterior nu a existat, pe străzile Păcii și Calea Brezoaiei din or. Căușeni (vol. II, f. d. 42-52);

- răspunsul șefului ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” Ecaterina Baltag cu nr. 89 din 23.06.2015 din care rezultă că la balanța IM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” nu se află pilonii și sistemul de iluminat stradal din str. Calea Brezoaei și str. Păcii din or. Căușeni, însă energia electrică folosită pentru iluminatul stradal este achitată de Primăria or. Căușeni (vol. II, f. d. 56);

- copia încheierii executorului judecătoresc Bezedea V. din 25 martie 2014 cu nr. 009- 2020/14 prin care a fost intentată procedura de executare în temeiul titlului executoriu nr. 2e-3083/13 din XXXXXXXXX eliberat de judecătoria Căușeni, privind încasarea de la Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” în beneficiul S.R.L. „LumGrupMaș” datoria în sumă de 119998,96 lei (vol. I, f. d. 108);

- copia hotărârii Judecătoriei Căușeni din 11 iunie 2013 (dosar nr. 2e-3083/13) prin care a fost admisă acțiunea S.R.L. „LumGrupMaș” privind încasarea de la Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” a datoriei în sumă de 119998,96 lei (vol. I, f. d. 127-128);

- copia statutului Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” aprobat prin Decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 3/4 din 12.08.2003, înregistrat la Camera înregistrării de Stat pe lângă Departamentul Documentare și Tehnologii Informaționale a Republicii Moldova cu nr. 1004608000685 din 23.02.2004. Din statutul în cauză nu rezultă că Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” are în sarcinile sale gestionare și reparația sistemelor de iluminare stradală (vol. I, f. d. 186-193);

- copia facturii nr. MZ3762923 din 16.06.2011 conform căreia Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” urma să achite suma de 35638,56 lei pentru lucrările de iluminare a străzii Păcii SRL „LumGrupMaș” (vol. I, f. d. 201);

- procesul - verbal de recepție a lucrărilor executate pe luna iunie a anului 2011 pentru renovarea și restabilirea iluminării străzilor orașul Căușeni, strada Păcii, act nedatat, din care rezultă că valoarea totală a lucrărilor este de 35 638,5 lei, procesul verbal este semnat de directorul SRL „LumGrupMaș” și directorul Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” (vol. I, f. d. 202-204);

- devizul local și catalogul de prețuri unitare întocmit de SRL „LumGrupMaș” și verificat de specialistul din cadrul Primăriei or. Căușeni Lebedev V., ambele acte nefiind date (vol. I, f. d. 205-208);

- copia facturii nr. MZ3762921 din XXXXXXXXX conform căreia Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” urma să achite suma de 84360,40 lei pentru lucrările de iluminare a străzii Calea Brezoaiei SRL „LumGrupMaș” (vol. I, f. d. 209);

- procesul - verbal de recepție a lucrărilor executate pe luna iunie a anului 2011 pentru renovarea și restabilirea iluminării străzilor or. Căușeni, str. Calea Brezoaiei, act nedatat, din care rezultă că valoarea totală a lucrărilor este de 84360,40 lei, procesul verbal este semnat de directorul SRL „LumGrupMaș” și directorul Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” (vol. I, f. d. 210);

- devizul local și catalogul de prețuri unitare întocmit de SRL „LumGrupMaș” și verificat de specialistul din cadrul Primăriei or. Căușeni Victor Lebedev, ambele acte nefiind date (vol. I, f. d. 211-215);

- copia contractului de răspundere materială deplină a salariatului din 01.09.2009 fără număr încheiat între directorul Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” Noroșian Maria și salariatul Maria Noroșian (vol. I, f. d. 227);

- copia contractului de muncă din 01.3.2006 încheiat între primarul or. Căușeni Anatolie Zaremba în calitate de angajator și Noroșian Maria prin care ultima a fost angajată în calitate de șef al Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” (vol. I, f. d. 5-6);

- copia de pe decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 5/2 din 22.06.2005 prin care Noroșian M. a fost numită șef interimar a Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” (vol. I, f. d. 230);

- extrasul din ordinul nr. 54 din 27 septembrie 2011 din care rezultă că cu Noroșian M., care deja activa ca maistru la salubrizare, a fost desfăcut contractul individual de muncă în temeiul art. 85 alin. (1) Codul muncii la cererea acesteia (vol. I, f. d. 198);

- copia pachetului de acte ce au fost necesare pentru încheierea contractului de antrepriză pentru efectuarea lucrărilor similare în anul 2015, unde ca parte contractantă a lucrărilor figurează direct primăria or. Căușeni și nu Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” (vol. II, f. d. 68-109);

- răspunsul oferit de Serviciu Control finanțiar și Revizie al Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu nr. 641 din 09.02.2012 la interpelarea inspectorului de poliție Tudoreanu N. din care rezultă că contrar prevederilor art. 14 lit. f) din Legea privind administrarea publică locală nr. 436 - XVI din 28.12.2006, în lipsa deciziei Consiliului orășenesc Căușeni la 27 aprilie 2011 între Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” și SRL „LumGrupMaș” mun. Chișinău a fost încheiat contractul nr. 1 referitor la executarea lucrărilor de renovare, restabilire a iluminării din străzile Păcii și Calea Brezoaiei, respectiv în suma de 119,9 mii. Se menționează, că conform prevederilor art. 8 alin. (2) din Legea privind finanțele publice locale nr. 397 - XV din 16.10.2003 cheltuielile privind amenajarea teritoriului și urbanistică, construcția și întreținerea, în limitele localității a drumurilor, străzilor, podurilor, care includ executarea lucrărilor de renovare și restabilire a iluminării străzilor în nemijlocit de competența bugetului unităților administrativ teritoriale (vol. I, f. d. 54-55);

- copia actului de inspectare tematică la Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” din 07 martie 2012 de Serviciu Control finanțiar și Revizie al Ministerului Finanțelor (vol. I, f. d. 123).

18. Probele relevante și analizate la pct. 14-17 sunt admisibile, dat fiind că sunt administrate în conformitate cu Codul de procedură penală.

19. Conform articolului 414 alin. (4) Cod de procedură penală, instanța de apel dă o nouă apreciere probelor administrative, astfel, potrivit articolului 101 alin. (1) Cod de procedură penală, fiecare probă este apreciată din punct de vedere al pertinenței, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

19. Apreciind probele administrative în cauză, instanța de apel conchide că este dovedită vinovăția inculpatei în săvârșirea faptei criminale constatătate, dat fiind că s-a constatat că aceasta, fiind persoană publică, a săvârșit acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, aceasta cauzând daune considerabile drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Analizând decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 14/9 din 21 decembrie 2006, contractul individual de muncă din 01 martie 2006 încheiat cu primarul orașului Căușeni Zaremba A. și decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 5/2 din XXXXXXXX se constată cu certitudine că Noroșian M. la data comiterei fantei constatare exercita funcția de șef interimar al Î.M. Amenajare și Salubrizare

Căușeni”, fiind, în conformitate cu articolul 123 alin. (2) Cod penal, persoană publică.

Potrivit statutului Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, aprobat prin Decizia Consiliului orășenesc Căușeni nr. 3/4 din XXXXXXXXXX, înregistrat la Camera înregistrării de Stat pe lângă Departamentul Documentare și Tehnologii Informaționale a Republicii Moldova cu nr. XXXXXXXXXX din XXXXXXXXXX, în coroborare cu răspunsul șefului Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” Baltag E. cu nr. 89 din XXXXXXXXXX, rezultă că la balanța ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni” nu se află pilonii și sistemul de iluminat stradal din str. Calea Brezoaei și str. Păcii din or. Căușeni, însă energia electrică folosită pentru iluminatul stradal este achitată de Primăria orașului Căușeni; totodată, nu rezultă că Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” are în sarcinile sale gestionarea și reparația sistemelor de iluminare stradală (vol. I, f. d. 186-193, vol. II, f. d. 56).

Din declarațiile martorului XXXXXXXXXX., care, în iunie 2011 activa în funcție de contabilă șef a ÎM „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, rezultă că sistemul de iluminare stradală era la balanța Primăriei orașului Căușeni.

Prin urmare, contrar prevederilor Legii privind achizițiile publice nr. 96-XVI din XXXXXXXXXX și a Hotărârilor Guvernului adoptate în baza acestei legi, inculpata Noroșian M., în lipsa deciziei Consiliului orășenesc Căușeni ce îi-ar permite efectuarea acestei operațiuni din numele administrației publice locale, neavând la balanță întreprinderii sistemul de iluminare stradală și nici ca gen de activitate conform statutului ca deservire a iluminatului stradal din orașul Căușeni, nefectuând o licitație, neavând surse financiare alocate din buget în acest scop, a încheiat cu întreprinderea SRL „LumGrupMaș” contractul nr. 1 din 27 aprilie 2011 de achiziții de mărfuri și servicii pentru efectuarea lucrărilor de renovare a sistemului de iluminare stradală pe străzile Calea Brezoi și Păcii din orașul Căușeni, fapt confirmat prin contractul nr. 1 din XXXXXXXXXX care a fost ridicat prin procesul - verbal de ridicare din 09 iunie 2015 și anexat ca corp delict la cauza penală (vol. II, f. d. 20-21).

În continuarea acțiunilor sale, Noroșian M. în luna iunie a anului 2011, fără specificare zilei în care au avut loc aceste acțiuni, a recepționat de la SRL „LumGrupMaș”, prin procesele - verbale de receptie, lucrările executate, livrate și montate și lucrările ce au fost efectuate de agentul economic, ultimul prezentând și facturile fiscale MZ3762923 din 16 iunie 2011 cu indicarea valorii mărfurilor și serviciilor prestate cu TVA în sumă de 35683,56 lei și factura fiscală MZ3762921 din 16 iunie 2011 cu indicarea valorii mărfurilor și serviciilor prestate cu TVA în sumă de 84360,40 lei.

20. Nerecunoașterea vinovăției nu echivalează cu achitarea inculpatei, devreme ce probele prezентate în sprijinul învinuirii, cercetate sau, după caz, verificate în sedința instanței de apel, dovedesc cu certitudine săvârșirea infracțiunii respective de către inculpată.

Versiunea inculpatei nu corespunde adevărului, ci urmărește scopul de a evita răspunderea penală.

Apărările invocate de inculpată sănt combătute prin probele prezентate, relevante și analizate în pct. 14. – 19.

21. Urmare a considerentelor expuse, prin determinarea și constatarea juridică a corespondenții exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpată și semnele compoziției de infracțiune prevăzute de norma penală, instanța de apel califică fapta reținută în sarcina inculpatei Noroșian M. în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal: săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice și juridice.

22. Soluționând chestiunea cu privire la răspunderea penală a inculpatei Noroșian M. în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal: instanța constată intervenirea prescripției tragerii la răspunderea penală.

Infracțiunea prevăzută de articolul 328 alin. (1) Cod penal, conform articolului 16 alin. (3) Cod penal, se clasifică, ca fiind mai puțin gravă.

Conform articolelor 53 lit. g) și 60 alin. (1), lit. b) și alin. (2) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii ușoare au expirat 5 ani; prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.

22.1. Raportând starea de fapt constată la normele de drept penal enunțate, se impune înacetarea procesului penal privind tragerea la răspundere penală în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal a inculpatei Noroșian M. din motivul că a intervenit prescripția tragerii la răspundere penală.

Din momentul consumării infracțiunii prevăzute la articolul 328 alin. (1) Cod penal până la ziua judecării cauzei în apel au expirat mai mult de 5 ani, astfel la data judecării cauzei în apel a intervenit termenul de prescripție a răspunderii penale fixat prin lege.

22.2. În atare situație, se impune soluția prevăzută la articolul 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală: înacetarea procesului penal în privința inculpatei Noroșian M. în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal, din motivul că există circumstanță care exclude tragerea la răspundere penală în baza articolului 352 alin. (2), lit. d) Cod penal – prescripția tragerii la răspundere penală.

23. Cu privire la acțiunea civilă în partea prejudiciului material produs prin infracțiune, se apreciază că acțiunea civilă, în partea respectivă, este admisibilă, în principiu, urmând ca asupra cuantumului să se expună instanța civilă, or, în spătă se constată cazul când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor materiale cuvenite părților civile, este nevoie de a fi amânată judecarea cauzei, urmând ca asupra cuantumului acestor despăgubiri să hotărască instanța civilă.

Analizând conținutul acțiunii civile, se observă că pretențiile materiale înaintate de reprezentantul legal al părții vătămate, Baltaga E., în mărime de 157 121,27 lei, depășesc vădit valoarea prejudiciului material produs prin infracțiune, precum și, că aceste pretenții nu sunt justificate prin probele corespunzătoare (vol. III, f. d. 3).

În cadrul instanței de apel, cum materialul cauzelor se observă că pagubele sunt în legătură cu obiectul similar celui din procesul penal, soluționat de instanța civilă.

În atare situație, instanța de apel este în imposibilitate de a stabili exact mărimea pagubei materiale cerute de reprezentantul părții civile, astfel încât se consideră oportună și rezonabilă soluționarea acțiunii civile în partea prejudiciului material în procedura civilă.

25. Pe această linie de considerente, instanța de apel conchide că sentința atacată nu cuprinde analiza și evaluarea completă, obiectivă și sub toate aspectele a mijloacelor de probe administrate, sub aspectul aprecierii probelor și calificării faptei, în vederea stabilirii adevărului cu privire la săvârșirea infracțiunii de către inculpată, astfel, la darea soluției de achitare a inculpatei Noroșian M., prima instanță n-a acordat deplină eficiență dispozițiilor articolelor 7, 101, 384 Cod de procedură penală.

Considerentele și concluziile cuprinse în sentință nu se bazează pe aprecierea cuvenită probatorului administrat, astfel încât nu sunt motivate temeinic, lipsind argumentele pentru care instanța respinge probele prezentate în sprijinul învinuirii.

25.1. În context, sunt nefondate concluziile primei, precum că, prin acțiunile sale, inculpata nu a cauzat nici un prejudiciu Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, or, potrivit copiei de pe hotărârea Judecătoriei Căușeni din 11 iunie 2013 (dosar nr. 2e-3083/13), rezultă că a fost admisă acțiunea S.R.L. „LumGrupMaș” privind încasarea de la Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” a datoriei în sumă de 119998,96 lei (vol. I, f. d. 127-128), prin hotărârea respectivă, s-a constatat faptul că între Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” și S.R.L. „LumGrupMaș” au existat relații contractuale, fapt, care a generat blocarea conturilor Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” cu ulterioara încasarea acestor bani, cît și a cheltuielilor de executare aferente.

Astfel, prima instanță eronat a concluzionat că în cazul în care suma de 119998,96 lei a fost restituță S.R.L. „LumGrupMaș”, în baza unei hotărâri judecătoarești, nu rezultă prejudicierea întreprinderii Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, inclusiv și angajaților salariați.

25.2. Blocarea conturilor Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni” se datorează faptului că banii pentru efectuarea lucrărilor, pentru care Maria Noroșian a încheiat contracte cu S.R.L. „Lum Grup Maș”, nu au fost alocati din bugetul administrației publice locale în anul 2011.

Procedând în asemenea mod, urmare a acțiunile ilegale ale lui Noroșian M. ce au condus la blocarea conturilor Î.M. „Salubrizare și Amenajare Căușeni”, a intervenit neachitarea salariailor angajaților, astfel fiind cauzate daune în proporții considerabile intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice sau juridice.

25.3. În consecință, prima instanță greșit a apreciat probele administrative în pofida faptului, că ele dovedesc cu certitudine vinovăția inculpatei Noroșian M. în săvârșirea de către o persoană publică a unor acțiuni care depășesc în mod vădit limitele drepturilor și atribuțiilor acordate prin lege, dacă aceasta a cauzat daune în proporții considerabile intereselor ocrotite prin lege ale persoanelor fizice sau juridice – componentă de infracțiune prevăzută de articolul 328 alin. (1) Cod penal.

26. Inculpata nu cade sub incidența Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, existând restricția prevăzută la articolul 1 alin. (1) inculpata nu a manifestat cănătă activă în cadrul procesului penal, nu a reparat prejudiciul produs prin infracțiune, precum și restricția prevăzută la (10) alin. (1), lit. d) – nu se aplică amnistia persoanei care a săvârșit infracțiunea prevăzută la articolul 328 Cod penal.

27. Conform dispozitivului deciziei pronunțarea hotărârii a fost fixată pentru data de 25 iunie 2018, ora 14:00, însă, în temeiul articolului 338 alin. (3) Cod de procedură penală, s-a amânat pronunțarea deciziei pentru 10 iulie 2018, ora 14:00.

28. Vis-a-vis de temeiurile de fapt și de drept relevante, potrivit legii, se impune soluția enunțată în concluzie.

29. În conformitate cu prevederile articolelor 415 alin. (1), pct. 2) – 418 Cod de procedură penală, în numele Legii, instanța de judecată

D E C I D E:

admete apelurile declarate de procurorul în Procuratura raionului Căușeni XXXXXXXXXX și de reprezentantul părții vătămate și părții civile ÎM „Amenajare și Salubritate Căușeni”, Baltag Ecaterina, casează sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Ștefan Vodă) din 24 ianuarie 2018, total, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru primă instanță:

încețează procesul penal privind tragerea la răspundere în baza articolului 328 alin. (1) Cod penal a inculpatei XXXXXXXXXX din motivul că a intervenit prescripția răspunderii penale.

admete, în principiu, acțiunea civilă înaintată de Întreprinderea Municipală „Amenajare și Salubritate Căușeni”, urmând ca asupra quantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Decizia este definitivă și executorie, dar poate fi supusă recursului ordinar la Curtea Supremă de Justiție în termen de 30 zile de la data pronunțării – 10 iulie 2018, ora 14:00.

